Κυριακὴ τῆς Ὀρθοδοξίας (Ἰω.. α΄ 44-52)
13 Μαρτίου 2022

Σήμερα ἡ Ἐκκλησία μας ἑορτάζει τὸ θρίαμβο τῆς Ὀρθοδοξίας, τῆς ἀλήθειας γιὰ τὸν Θεὸ καὶ τὸν ἄνθρωπο, γιὰ τὴν πίστη καὶ τὴν ζωή. Θυμᾶται τὸ ἱστορικὸ γεγονὸς τῆς ἀναστήλωσης τῶν εἰκόνων. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ διακηρύσσει τὴν συνείδησή της, δηλαδὴ φανερώνει τὸ πρόσωπό Της. Γιατὶ μὲ τὸ πρόσωπο ἐκφράζουμε τὸ βαθύτερο εἶναι μας, τὸ περιεχόμενο τῆς καρδιᾶς μας. Γι’ αὐτὸ καὶ τὸ σημερινὸ Εὐαγγελικὸ ἀνά-γνωσμα ἀναφέρεται στὴν προτροπὴ τοῦ Φιλίππου στὸν φίλο του Ναθα-ναὴλ νὰ γνωρίσει προσωπικὰ τὸν Χριστό. Ἡ Ἐκκλησία δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ ὁ Χριστὸς παρατεινόμενος στοὺς αἰῶνες. Ὀρθόδοξη πίστη εἶναι ἡ προσωπικὴ ἐπαφὴ μὲ τὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ μέσα στὸ μυστήριο τῆς Ἐκκλησίας.

Στὴν ἱστορία πολλοὶ ἀναζήτησαν καὶ ἀνακάλυψαν ἀποσπασματικὲς ἀλήθειες γιὰ τὸν Θεὸ καὶ τὸν κόσμο. Κάποιοι ἄλλοι ἰσχυρίσθηκαν ὅτι ἦταν ἀπεσταλμένοι τοῦ Θεοῦ καὶ ἔτσι ἐπινόησαν θρησκεῖες. Δημιούργησαν τὸ «εἴδωλο τοῦ θεοῦ», ὄχι ὅμως τὸν ἀληθινὸ Θεό. Ὁ Χριστὸς φέρνει τὸν Θεὸ ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους, γιατί εἶναι ὁ Ἴδιος Θεός. Δὲν μιλάει ἁπλῶς γιὰ τὴν ἀλήθεια, ἀλλὰ εἶναι Αὐτὸς ἡ ἀλήθεια. Ἡ πίστη στὸ θεανθρώπινο πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἀπὸ μόνη της ἕνα θαῦμα. Μία τέτοια πίστη εἶναι ἕνα δῶρο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος στὸν ἄνθρωπο, μία προσωπικὴ ἀποκάλυψη καὶ ἐμπειρία μέσα στὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ θεολογία τῆς Ἐκκλησίας τονίζει ὅτι στὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ ἡ θεϊκὴ καὶ ἡ ἀνθρώπινη φύση ἑνώθηκαν, χωρὶς νὰ συγχέονται καὶ χωρὶς νὰ διαιροῦνται. Ἕνα μυστήριο ποὺ δὲν μποροῦμε κατανοήσουμε, πολὺ δὲ περισσότερο νὰ τὸ ἑρμηνεύσουμε, ἐπειδὴ ἡ ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ δὲν χωράει στὴ λογικὴ τοῦ ἀνθρώπου. Δὲν μπαίνει στὸ μικροσκόπιο τῆς ἔρευνας καὶ τοῦ πειράματος. Τὰ δόγματα, ποὺ μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς σημερινῆς ἑορτῆς καλούμαστε νὰ διαφυλάξουμε, χαράζουν τὰ ὅρια τοῦ περιεχομένου τῆς πίστεως, ἀλλὰ δὲν ἐξηγοῦν τὸ μυστήριο τοῦ Θεοῦ. Μᾶς προτρέπουν νὰ ἐμπιστευθοῦμε καὶ νὰ ζήσουμε μὲ τὴν καρδιὰ μας αὐτὸ ποὺ ὁ Θεὸς μᾶς ἀποκάλυψε, ὄχι ὅμως νὰ ἀναλύσουμε μὲ τὸ μυαλὸ αὐτὸ ποὺ ἡ Ἐκκλησία μᾶς παρέδωσε.

Τὸ μυστήριο τοῦ Χριστοῦ συνίσταται μεταξὺ ἄλλων στὸ γεγονὸς ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ «κρύβεται» πάντοτε πίσω ἀπὸ τὸν Υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου. Ἐδῶ βρίσκεται τὸ σημεῖο ποὺ σκοντάφτει ἡ ἀνθρώπινη λογικὴ τότε καὶ σήμερα. Ἐδῶ ἀρχίζει ἡ τραγικὴ ἱστορία τῶν πολλῶν καὶ ποικίλων αἱρέσεων, οἱ ὁποῖες νοθεύουν τὴν πίστη καὶ ἀκυρώνουν τὴν σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ αἵρεση εἶναι ὁ πειρασμὸς τῆς λογικῆς πάνω στὴν ἀποκάλυψη τῆς πίστεως. Ὅσα στοιχεῖα τῆς πίστεως τὰ

κατανοεῖ, τὰ ἀποδέχεται καὶ τὰ ὑπερτονίζει. Τὰ ὑπόλοιπα τὰ προσπερνᾶ καὶ τὰ ὑποτιμᾶ. Διαχωρίζει τὸν Ἰησοῦ τῆς ἱστορίας ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ τῆς Ἐκκλησίας. Ἄλλωστε, ἂς μὴν ξεχνᾶμε ὅτι τὸν Χριστὸ τὸν συνάντησαν ἀναρίθμητοι ἄνθρωποι στὴν ἐπίγεια διαδρομή Του. Τὸν γνώρισαν ὡς «υἱὸ τῆς Μαρίας», ὡς προφήτη, ὡς χαρισματικὸ διδάσκαλο τῆς Ναζαρέτ. Δὲν μπόρεσαν ὅμως ὅλοι νὰ διακρίνουν πίσω ἀπὸ Αὐτὸν τὸν Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, τὸν θεάνθρωπο Χριστὸ τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἱστορία ἀποδεικνύει τὸ πέρασμά Του ἀπὸ τὸν κόσμο. Ψηλαφίζει τὰ τεκμήρια τῆς παρουσίας Του. Ἀναγνωρίζει τὸ μεγαλεῖο καὶ ἄλλοτε ἀμφισβητεῖ τὴν ὑπεροχή Του. Δὲν μπορεῖ ὅμως μὲ τὴν ἔρευνα καὶ τὴν ἐπιστημοσύνη νὰ ἀποδείξει τὴν θεότητά Του. Τὸ μυστήριο τοῦ θεανθρώπινου προσώπου τοῦ Χριστοῦ τὸ βιώνουμε «ἐν πίστει» μέσα στὴν Ἐκκλησία. Εἶναι ἀδιανόητο νὰ ἀναζητοῦμε τὴν ἀλήθεια γιὰ τὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ στὴν ἀσυδοσία ἢ στὴν χυδαιότητα τῆς τέχνης, στὴν τόλμη ἢ στὴν βλασφημία τῆς διανόησης, στὰ πολύκροτα βιβλία ἤ στὶς κινηματογραφικὲς ὑπερπαραγωγές.

Δὲν μποροῦμε νὰ ἀπαιτοῦμε ἀπὸ τὰ ἀχαλίνωτα στοιχεῖα τοῦ κόσμου νὰ γίνονται κήρυκες τῆς ἀλήθειας τοῦ Χριστοῦ. Ἂν «κόσμος» εἶναι καθετὶ ποὺ βρίσκεται ἔξω ἀπὸ τὴν χάρη καὶ τὴν ἐνέργεια τοῦ Θεοῦ, τότε «τὰ τοῦ κόσμου» θὰ συγκρούονται πάντοτε μὲ τὴν ἀλήθεια καὶ τὴν πραγματικότητα τοῦ Θεοῦ. Ἐμεῖς ὅμως γνωρίζουμε ὅτι «Αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν» (Ἰωαν. Α΄ 5,4), ἀφοῦ τὸν τελευταῖο λόγο γιὰ ὅλους καὶ γιὰ ὅλα τὸν ἔχει ὁ Θεός. Ἀμήν.